OMAKOTILIITON LAUSUNTO

Lausuntopyyntö/asiantuntijakutsu Ympäristövaliokunta
ke 2.5.2018 klo 9.30

HE 28/2018 vp (säteilylaki, radon))

Omakotiliitto

RADON ASUNNOISSA

- Voimassa olevan sääntelyn viitearvojen mukaan asunnon huoneilman radonpitoisuus ei saa ylittää arvoa 400 Bq/m3 ja (uudisrakentamisessa) asunto tulee suunnitella ja rakentaa siten, että radonpitoisuus ei ylittäisi arvoa 200 Bq/m3 (Sosiaali- ja terveysministeriön päätös 944/92).
- **Hallituksen esityksessä esitetään, että viitearvoa kiristetään direktiivin mukaisesti niin, että radonpitoisuus asunnoissa ja muissa tiloissa olisi (enintään) 300 Bq/m3.** Uudisrakentamisen arvo pidettäisiin entisellään.

- Vuonna 2015 keskimääräinen sisäilman **radonpitoisuus suomalaisessa asunnossa arvioitiin olevan hieman alle 94 Bq/m3**.
- Kokonaisuudessaan Suomessa arvioidaan olevan **yli 200 000 pientaloasuntoa, joissa sisäilman radonpitoisuus on arvoa 200 Bq/m3 suurempi.** Vasta noin 20% näistä kohteista on löydetty Säteilyturvakeskuksen mittauksissa.

- **Omakotiliitto pitää säteilylainsäädännön kokonaisuudistusta tarpeellisena**, kun tavoitteena on terveyden suojelu säteilyn haitoilta sekä säteilystä aiheutuvien muiden haittavaikutusten ehkäiseminen ja vähentäminen.

- Esityksen valmistelun aikana Omakotiliitto on edellyttänyt, että **radonkorjaukset säilyvät vapaaehtoisina olemassa olevassa rakennuskannassa,** kun direktiivikin linjaa, ettei viitearvo ole sitova.

Omakotiliitto

RADON ASUNNOISSA

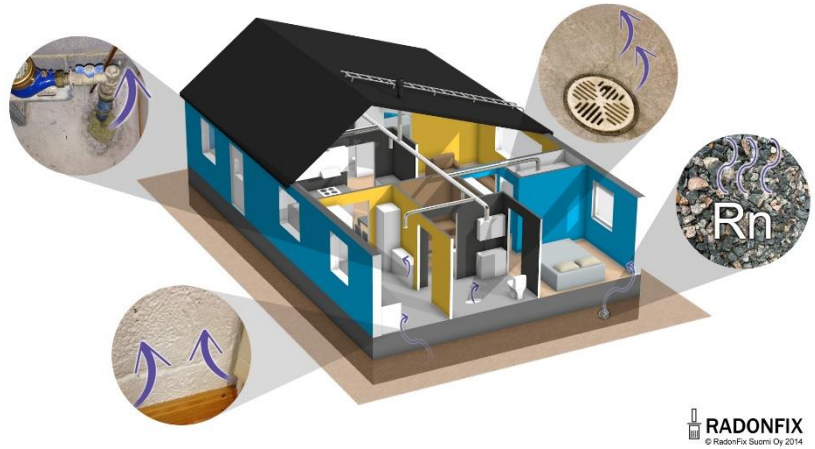

- **Omakotiliitto pitää esitettyä siirtymäsäännöstä erittäin kannatettavana**: ennen lain voimaan tuloa rakennettujen asuntojen osalta, joissa viitearvo on 300-400 Bq/m3, **korjaustoimet viitearvoihin pääsemiseksi voidaan tehdä seuraavan muun korjaustoimen yhteydessä, jossa radonpitoisuuden pienentäminen on tarkoituksenmukaista** Suomessa arvioidaan olevan **noin 100.000 asuntoa, joissa radonpitoisuus on suurempi kuin 300 Bq/m3.**

- Radonkorjauksen tavoitteena on estää tai vähentää maaperästä tulevia radonkaasuja
- Yleisimpiä korjausmenetelmiä ovat alapohjan vuodon tiivistäminen, ilmanvaihdon tehostaminen, radonimuri ja radonkaivo
- **keskimääräinen kustannus on noin 2 500 euroa/korjattava asunto.**

Kuvat: radonfix

- Omakotiliitto painottaa sitä, että **radonkorjausten tulee pysyä kohtuuhintaisina kiinteistönomistajille,** koska **radonkorjausten markkina voi nousta yli 250 M€:oon.**
- Omakotiliitto pitää tärkeänä, että radonkorjauksiin voidaan jatkossakin käyttää kotitalousvähennystä ja **suunnittelutyö tulee hyväksyä kotitalousvähennyksen piiriin.**

Omakotiliitto

RADON ASUNNOISSA

- Useimmiten **korkeimmat radonpitoisuudet ovat vanhimmissa pientaloissa**, jotka eivät ole niin tiiviitä kuin uudemmat rakennukset. Näissä **vanhoissa pientaloissa asuvat yleisimmin ikääntyvät henkilöt, joiden käytettävissä olevat tulot ovat pienet,** joilla näin ollen on huomattavasti vähemmän mahdollisuuksia tehdä investointi radonkorjaukseen eikä kotitalousvähennyskään pienten tulojen takia ole hyödynnettävissä.
- **Omakotiliitto esittääkin, että Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) terveyshaitta- avustusta tarkistettaisiin niin, että vähätuloiset ja -varaiset ikääntyneet voisivat saada avustusta radonkorjauksiin**.

- **Omakotiliitto kannustaa erityisesti radonmittausten tekemiseen ja korostaa informaatio-ohjauksen** (valistus, koulutus, informaatio, neuvonta) **merkitystä pientalojen radonkorjauksissa**.
- Informaatio-ohjausta tulisi suunnata erityisesti niihin maakuntiin Suomessa - **Etelä-Karjalaan, Kanta-Hämeeseen, Kymenlaaksoon, Pirkanmaalle, Päijät-Hämeeseen ja entiselle Itä-Uudellemaalle** - joissa radonpitoisuus on suuri.
- Suomen yli 200 000 pientalosta, joissa sisäilman radonpitoisuus on arvoa 200 Bq/m3 suurempi, on noin 20% kohteista mittauksilla löydetty.
- **Omakotiliitto esittääkin, että neuvontaan ja radontutkimuksiin osoitettaisiin julkista rahoitusta.** Neuvontamenettelyistä on hyviä kokemuksia ja tuloksia esimerkiksi haja-asutusalueiden jätevesisääntelyn osalta.

Kuvat: radonfix

Omakotiliitto

Kiitos!

Kaija Savolainen
Toiminnanjohtaja

Omakotiliitto

Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 Helsinki

Puh. 040 514 8784
kaija.savolainen@omakotiliitto.fi
@KaijaSavolaine
www.omakotiliitto.fi

Omakotiliitto 1,1 miljoonan kotitalouden, 2,7 miljoonan perheenjäsenen sekä 0,5 miljoonan vapaa-ajan asunnon/asukkaan asialla